

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Харківський національний медичний університет

Тема № 21(5).
ОБЛІК І ПРАВИЛА ЗБЕРІГАННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.
ОСОБЛИВОСТІ ВВЕДЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ДІТЕЙ

Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни "Догляд за хворими (практика)"

Затверджено
вченою радою ХНМУ.
Протокол № 11 від 26.12.2013.

Харків
ХНМУ
2014

Тема № 21 (5). Облік і правила зберігання лікарських засобів. Особливості введення лікарських засобів у дітей : метод. вказ. для самостійної позааудиторної роботи студентів з дисципліни "Догляд за хворими (практика)" / упор. В.А. Клименко, В.П. Кандиба, О.М. Плахотна та ін. – Харків : ХНМУ, 2014. – 8 с.

Упорядники В.А. Клименко
 В.П. Кандиба
 О.М. Плахотна
 О.М. Ащеулов
 Ю.В. Карпушенко

Кількість навчальних годин:

1. Самостійна робота – 3.
2. Практичні заняття – 4.

Актуальність. Медикаментозна терапія є основою сучасних протоколів лікування дитячих хвороб. Від правильного розрахунку дози, дотримання методики введення препарату залежить клінічна ефективність терапії та прогноз захворювання.

Навчальні цілі. Освоїти володіння навичками організації режиму і догляду за хворими з різними захворюваннями педіатричного профілю, виконувати необхідні медичні маніпуляції.

Знати:

1. Облік і правила зберігання лікарських засобів.
2. Особливості введення лікарських засобів у дітей.

Уміти:

1. Давати дитині ліки для перорального застосування.
2. Проводити дитині інгаляцію за допомогою небулайзера.
3. Закрапувати краплі у вухо та ніс дитині.

**Базові знання, вміння, навички, необхідні для вивчення теми
(міждисциплінарна інтеграція)**

Назви попередніх дисциплін	Отримані навички
Нормальна анатомія	Знання будови та особливостей кровопостачання дихальних шляхів, гастроентерального тракту, м'язової системи, шкіри та підшкірної клітковини. Знання розташування кровоносних судин
Нормальна фізіологія	Знання особливостей функціонування органів та систем організму, організації догляду залежно від фізіологічних особливостей дитини
Хімія	Вміння готувати розчин зазначеної концентрації, визначати якість окремих хімічних речовин

Графологічні структури

1. Шляхи введення лікарських засобів (додаток 1).
2. Місця для підшкірних ін'єкцій (додаток 2).
3. Введення ліків (додаток 3).

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАНЯТТЯ

1. Правила зберігання ліків залежно від їх групової приналежності, форми випуску та можливості заморожування в шафі.
2. Облік сильнодіючих та наркотичних засобів та правила їх зберігання.
3. Місце і зберігання ліків на посту медичної сестри.
4. Техніка застосування дитині таблеток, порошоків, мікстур, сиропів, розчинів для внутрішнього застосування.
5. Техніка застосування свічок для ректального введення.

6. Особливості використання очних і вушних крапель у дітей.
7. Особливості проведення інгаляцій дитині раннього віку.
8. Особливості проведення внутрішньом'язових, внутрішньовенних та підшкірних ін'єкцій дітям.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Догляд за хворими: підручник / Ю.П. Гніденко, О.М. Ковальова, В.М. Лісовий та ін. ; за ред. О.М. Ковальової, В.М. Лісового, С.І. Шевченка, Т.В. Фролової. – К. : Медицина, 2010. – 488 с.
2. Майданник В.Г. Ваша дитина (догляд та виховання) / В.Г. Майданник, В.Г. Бурлай. – К., 2004. – 298 с.

Додаткова

1. Мазурин А.В. Общий уход за детьми / А.В. Мазурин, А.М. Запруднов, К.И. Григорьев. – М. : Медицина, 1998. – 292 с.
2. Вусів І.Н. Практичні навички педіатра / І.Н. Вусів, М.В. Чичко. – Мінськ : Вища школа., 1990. – 398 с.
3. Загальний догляд за дітьми : навч. посібник / Л.С. Калиновська, В.Й. Гроховський, А.Х. Жагліна та ін. – К. : Вища школа, 1993. – 117 с.

ТЕСТИ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Де зберігаються препарати, які належать до груп "А" і "Б"?
 - A. В шафі на посту медичної сестри.
 - B. В шафі, яка закривається на замок.
 - C. В спеціальному металевому сейфі.
 - D. В холодильнику.
 - E. В шафі у головного лікаря.
2. Препарати групи "А"?
 - A. Отруйні та наркотичні.
 - B. Седативні.
 - C. Антибіотики.
 - D. Сильнодіючі.
 - E. Дезінфікуючі.
3. Препарати групи "Б"?
 - A. Седативні.
 - B. Антибіотики.
 - C. Отруйні та наркотичні.
 - D. Сильнодіючі.
 - E. Дезінфікуючі.
4. У кого знаходиться ключ від сейфа для зберігання наркотичних та сильнодіючих засобів?
 - A. У постової медсестри.
 - B. У маніпуляційної медсестри.
 - C. У старшої медсестри або завідуючого відділенням.
 - D. У головного лікаря.
 - E. У лікаря-ординатора.

5. На внутрішній стінці сейфу для зберігання наркотичних та сильнодіючих засобів не передбачені:
- A. Список усіх наявних у ньому препаратів.
 - B. Вимоги до зберігання препаратів.
 - C. Вказівка разових і добових доз препаратів для дітей.
 - D. Список антидотів.
 - E. Усе перелічене вище.
6. Куди вносять дані обліку препаратів зі списку "А" і "Б"?
- A. До журналу обліку всіх препаратів.
 - B. До спеціального журналу обліку препаратів зі списку "А" і "Б".
 - C. До листа призначень.
 - D. В усі перелічені вище документи.
 - E. Нікуди з переліченого вище.
7. Яким чином враховують витрату препаратів зі списку "А" і "Б"?
- A. Вносять дані із зазначенням ПІБ хворого, № історії хвороби, дози і назви препарату в спеціальний журнал.
 - B. Ставлять позначку про те, хто виконав призначення.
 - C. Здають використану ампулу.
 - D. Усе перелічене вище.
 - E. Ні як не враховують.
8. Які препарати зберігають в окремих шафах?
- A. Антибіотики.
 - B. Розчини для інфузії.
 - C. Препарати з сильним запахом.
 - D. Таблетовані форми.
 - E. Препарати для зовнішнього застосування.
9. Хто веде облік лікарських засобів?
- A. Завідувач відділення.
 - B. Маніпуляційна медсестра.
 - C. Старша медсестра.
 - D. Головний лікар.
 - E. Сестра-господиня.
10. На що звертають увагу при видачі лікарських препаратів?
- A. Термін придатності.
 - B. Колір і/або прозорість препарату.
 - C. Цілісність упаковки.
 - D. Все перелічене вище.
 - E. Ні на що з переліченого вище.
11. Перед застосуванням мікстури і суспензії:
- A. Підігрівають.
 - B. Охолоджують.
 - C. Струшують.
 - D. Розбавляють фізіологічним розчином.
 - E. Розбавляють кип'яченою водою.
12. Вушні і очні краплі перед застосуванням:
- A. Підігрівають до температури тіла.
 - B. Охолоджують.
 - C. Струшують.
 - D. Розбавляють фізіологічним розчином.
 - E. Розбавляють кип'яченою водою.

13. При видачі лікарських препаратів медсестра повинна контролювати:
- A. Дозування препарату.
 - B. Правильність прийому.
 - C. Наявність або відсутність побічних та алергічних реакцій.
 - D. Усе перелічене вище.
 - E. Нічого з вищезгаданого.
14. Свічки для ректального застосування зберігаються:
- A. В шафі на посту медсестри.
 - B. У холодильнику.
 - C. У сейфі.
 - D. Не має значення, де.
 - E. В шафі маніпуляційного кабінету.
15. Препарати забороняється зберігати:
- A. В темному місці.
 - B. У холодильнику.
 - C. Разом із дезінфікуючими засобами.
 - D. Усе перелічене заборонено.
 - E. Зазначених заборон немає.
16. Чим керується медсестра при видачі лікарських засобів?
- A. Проханням хворого.
 - B. Клінічним діагнозом.
 - C. Листом лікарських призначень.
 - D. Температурним листом.
 - E. Віком дитини.
17. Чи може медсестра за проханням батьків хворої дитини ввести препарат без відома лікаря?
- A. Так, якщо згодна з думкою батьків.
 - B. Так, якщо батьки наполегливі.
 - C. Так, якщо показання до призначення в інструкції відповідають скаргам.
 - D. Не може.
 - E. Так, якщо лікаря поруч немає.
18. Чи може медсестра змінювати форму препарату, щоб полегшити дитині її прийом?
- A. Так, за узгодженням з лікарем.
 - B. Так, на свій розсуд.
 - C. Не може.
 - D. Так, якщо дитина маленька.
 - E. Так, на прохання батьків.
19. Чи можуть батьки госпіталізованої дитини давати їй ліки?
- A. Так, самотійно.
 - B. Так, під наглядом медсестри або лікаря.
 - C. Не можуть.
 - D. Так, тільки дітям до 3 років.
 - E. Так, дітям, що знаходяться на постільному режимі.
20. Куди вносять відомості про алергічні реакції при надходженні в стаціонар?
- A. В карту розвитку дитини.
 - B. На титульний лист історії хвороби.
 - C. До спеціальної карти обліку алергічних реакцій.
 - D. Нікуди.
 - E. До статистичного талону.

Завдання для індивідуальної роботи студента. Підготувати реферат про переваги небулайзерної терапії в лікуванні захворювань респіраторної системи.

ЕТАЛОНИ ВІДПОВІДЕЙ НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
C	A	D	C	B	B	D	C	C	D
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
C	A	D	B	C	C	D	A	B	B

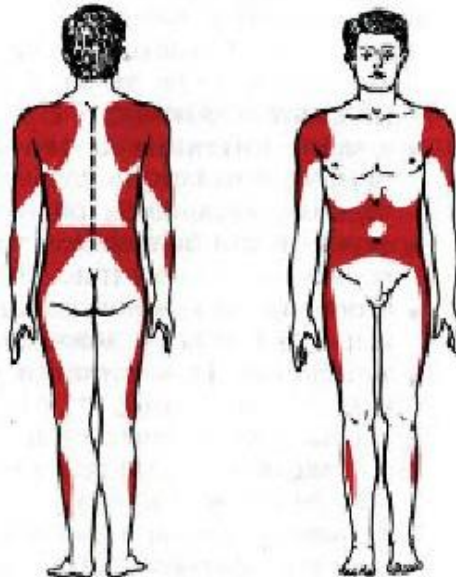
Додаток 1

Графологічна структура "Шляхи введення лікарських засобів"

Ентеральний	Зовнішній	Інгаляційний	Парентеральний
Пероральний Ректальний (у пряму кишку) Трансбукальний (за щоку) Сублінгвальний (під язик)	На шкіру На слизові оболонки (в очі, уші, ніс, піхву)	Через дихальні шляхи	Внутрішньом'язовий Внутрішньовенний Підшкірний Внутрішньошкірний Внутрішньоартеріальний У порожнини Субарахноїдальний

Додаток 2

Місця для підшкірних ін'єкцій

Введення ліків

Внутрішньовенне введення ліків
новонародженому

Підшкірна ін'єкція

Внутрішньошкірна ін'єкція

Навчальне видання

**Тема № 21 (5).
ОБЛІК І ПРАВИЛА ЗБЕРІГАННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.
ОСОБЛИВОСТІ ВВЕДЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ДІТЕЙ**

***Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи студентів
з дисципліни "Догляд за хворими (практика)"***

Упорядники Клименко Вікторія Анатоліївна
 Кандиба Василь Петрович
 Плахотна Ольга Миколаївна
 Ащеулов Олександр Михайлович
 Карпушенко Юлія Валентинівна

Відповідальний за випуск Клименко В.А.

Редактор Л.О. Сілаєва
Коректор Є.В. Рубцова
Комп'ютерна верстка О.Ю. Лавриненко

План 2014, поз. 155.
Формат А5. Ризографія. Ум. друк. арк. 0,5.
Тираж 150 прим. Зам. № 14-3148.

**Редакційно-видавничий відділ
ХНМУ, пр. Леніна, 4, м. Харків, 61022
izdatknmu@mail.ru, izdat@knmu.kharkov.ua**

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавництв, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції серії ДК № 3242 від 18.07.2008 р.

**Тема № 21 (5).
ОБЛІК І ПРАВИЛА ЗБЕРІГАННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ.
ОСОБЛИВОСТІ ВВЕДЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ДІТЕЙ**

*Методичні вказівки
до самостійної позааудиторної роботи
студентів з дисципліни
"Догляд за хворими (практика)"*